

Druk Nr 592

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W ŁOMŻY

18-400 Łomża, ul. Długa 13, skr. poczt. 34

tel 0(86) 216-54-81

e-mail: biblioteka@mbp-lomza.pl

22.6.7.2021

Łomża, dnia 15.03.2021 r.

Edyta Śledziwska
Przewodnicząca Komisji
Edukacji i Kultury

W związku z planem pracy Komisji Kultury i Edukacji Rady Miejskiej Łomży na 2021 rok, w załączeniu przekładam informację o działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży.

Z poważaniem

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Łomży
Teresa Fromełc-Pawelczyk

I. Sieć biblioteczna, organizacja funkcjonowania biblioteki

Obsługę biblioteczną mieszkańcom Łomży zapewniała Miejska Biblioteka Publiczna i cztery filie biblioteczne. Sieć biblioteczną MBP uzupełniało 5 punktów:

- 3 punkty „książki mówionej” prowadzone przez Oddział Zbiorów Specjalnych w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łomży, w Domu Pomocy Społecznej w Łomży i zakładzie karnym w Grądach Woniecko,
- 2 punkty z księgozbiorem tradycyjnym prowadzony przez Wypożyczalnię w zakładach karnych w Grądach Woniecko i w Czerwonym Borze.

W styczniu 2020 r. Filia Nr 6 została przeniesiona z dotychczasowego lokalu w Regionalnym Ośrodku Kultury, gdzie zajmowała 1 pomieszczenie na pierwszym piętrze o powierzchni 31 m² do większego lokalu o powierzchni 174 m² na parterze, w pasażu handlowym przy ulicy Małachowskiego 1 lokal 3. Uroczyste otwarcie z udziałem przedstawicieli władz Miasta Łomży i Powiatu Łomżyńskiego, radnych, mediów i czytelników odbyło się 18 lutego.

W wyniku podpisania (6 lipca) stosownego porozumienia między prezydentem Łomży a zarządem powiatu ziemskiego, MBP kontynuowała pełnienie funkcji biblioteki powiatowej dla powiatu łomżyńskiego. Na zadanie to Starostwo Powiatowe przeznaczyło kwotę 27.000 zł.

MBP złożyła aplikacje o dofinansowanie następujących projektów:

1. wnioski rozpatrzone pozytywnie:
 - Konkurs „Zapraszamy do Gry – Lokalne projekty Edukacji Kulturowej” realizowany ramach zadania Bardzo Młoda Kultura w województwie podlaskim przez Podlaski Instytut Kultury w Białymstoku – kwota 2.921 zł
 - Program Wieloletni NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 Koalicje dla Niepodległej realizowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – kwota 30 200 zł
 - Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” na lata 2016-2020 Priorytet 1 – *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych* koordynowany przez Bibliotekę Narodową – kwota 43.000 zł
 - Kraszewski – Komputery dla bibliotek 2020 realizowany przez Instytut Książki – kwota 28.500 zł
2. wnioski, które nie otrzymały dofinansowania:
 - wniosek grantowy *Moje miejsce na Ziemi* - Fundacja Orlen
 - *Wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami prawa budowlanego obejmującego wymianę stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży (ul. Długa 13)* wniosek w ramach konkursu: Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, znajdującym się na terenie województwa podlaskiego ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego - Biuro Dziedzictwa Narodowego
 - *Kultura w sieci* – Narodowe Centrum Kultury

Dyrektor biblioteki uczestniczyła w pracach zespołu ds. opracowania Kompletniej Propozycji Projektu, w tym Planu Rozwoju Lokalnego oraz Planu Rozwoju Instytucjonalnego Miasta Łomża w ramach Programu „Rozwój Lokalny” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. W ramach pracy w zespole zostały złożone 3 projekty przedsięwzięć.

MBP zgłosiła akces do projektu pn. *Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących – edycja 2020*, finansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Biblioteka otrzymała dotację inwestycyjną w wysokości 35.000,- zł na zakup nowego zintegrowanego systemu bibliotecznego. Program SowaSQL Premium Firmy Sokrates został zakupiony w grudniu 2020 roku, a wdrożenie nastąpiło w lutym 2021 roku.

W związku z podjęciem zdecydowanych kroków mających na celu zatrzymanie szerzenia się

koronawirusa SARS-CoV-2 Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zdecydował o czasowym zamknięciu od 12 marca 2020 r. instytucji kultury. MBP była nieczynna dla czytelników do 5 maja 2020 r. Od 6 maja wszystkie placówki Miejskiej Biblioteki Publicznej zostały otwarte dla czytelników i funkcjonowały wyłącznie jako wypożyczalnie. Od 14 września przywrócono swobodny dostęp do zbiorów bibliotecznych dla czytelników z zachowaniem reżimu sanitarnego i ograniczonej ilości użytkowników. Ponowne zamknięcie placówek MBP dla użytkowników nastąpiło od 7 do 29 listopada. Od 30 listopada do 28 grudnia placówki udostępniania zbiorów były czynne bez wolnego dostępu do księgozbioru. Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii Dyrektor MBP podjęła decyzję o przedłużeniu do odwołania zasad udostępniania bez dostępu do księgozbioru.

II. Zbiory biblioteczne

Zbiory MBP wg stanu na dzień 31.12.2020 roku:

- księgozbiór – 207.036 wol. o wartości 2.451.577,67 zł,
w tym czasopisma oprawne – 2.273 wol.
- zbiory specjalne – 17.931 jednostek o wartości 107.794,51 zł,
w tym m.in.: - dokumenty życia społecznego – 7.778 jednostek
 - „książka mówiona” – 939 tytułów (12.446 kaset) o wartości 14.601,18 zł
 - audiobooki – 5.383 tytuły (5.698 płyt) o wartości 79.628,14 zł.

Biblioteka posiada także 3.059 nie oprawionych roczników czasopism.

Po zainwentaryzowaniu i opracowaniu, włączono do księgozbioru 5.788 wol. o wartości 131.906,53 zł, w tym:

- a) z zakupu 4.955 wol. na sumę 117.942,83 zł
 - 3.086 wol. na kwotę 74.942,83 zł pochodzącą ze środków samorządowych
 - 1.869 wol. na kwotę 43.000,- zł z dotacji ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego *Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa* Priorytet 1 – *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych*

Wskaźnik zakupu księgozbioru: 7,9 wol. / 100 mieszkańców

- b) jako dar 722 wol. na sumę 12.046,50 zł

Ofiarodawcy to:

- Biblioteka Publiczna Gminy Łomża z siedzibą w Podgórzu,
- Biblioteka Sejmowa w Warszawie,
- Biblioteka - Centrum Kultury w Szczuczynie,
- Fundacja „Klucz” w Warszawie,
- Fundacja Stupa House w Warszawie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Kalnicy,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Zbójnej,
- Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie,
- Instytut Badań Literackich PAN w Warszawie,
- Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie,
- Kancelaria Senatu w Warszawie,
- Książnica Podlaska w Białymstoku,
- Łomżyńska Kuria Diecezjalna w Łomży,
- Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów w Łomży,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrołęce,
- Muzeum Historyczne w Legionowie,
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- Społeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze „Stopka” w Łomży,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Larix im. Henryka Ruszczyca w Warszawie,
- Teatr Lalki i Aktora w Łomży,
- Towarzystwo Przyjaciół 9 PSK w Grajewie,
- Uniwersytet Szczeciński,
- Urząd Gminy Wizna,
- Urząd Miejski w Łomży. Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji,
- Urząd Statystyczny w Białymstoku,
- Wydawnictwo „Eko-Dom” w Grajewie,
- Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku ;

- autorzy książek, osoby prywatne, czytelnicy m. in.: Agnieszka Anusewicz, Henryk Bazylak, Krystyna Chełstowska, Lidia Ciborowska, Danuta Gradowska, Tadeusz Kowalewski, Halina Kozikowska, Edward Lipiński, Janina Picewicz-Znosko, Krystyna Sobocińska, Gabriela Szczęśna, Józef Szymański, ks. Franciszek Wróblewski;
- c) jako rekompensata za książki zagubione przez czytelników 88 wol. na sumę 1.153,00 zł
- d) nabyte w inny sposób 23 wol. na sumę 764,20 zł.

Analizowano zgłoszone przez czytelników, za pośrednictwem bibliotecznej strony internetowej propozycje zakupu książek do zbiorów MBP.

Do zbiorów regionalnych MBP włączono 222 książki.

Kolejny rok MBP nieodpłatnie udostępnia swoim czytelnikom (na miejscu i zdalnie) publikacje, które zostały wykupione przez konsorcjum kilku podlaskich bibliotek (w tym MBP) na platformie IBUK LIBRA. W roku 2020 biblioteka przystąpiła również do konsorcjum LEGIMI, dzięki któremu może zaoferować czytelnikom bezpłatne korzystanie z wypożyczalni e-książek LEGIMI. Do dyspozycji czytelników jest ponad 62 tysiące e-booków (kryminały, fantastyka, romanse, sensacja, thriller, horror, książki dla dzieci i młodzieży, poradniki, podręczniki do nauki języków obcych, publikacje popularnonaukowe).

Ze zbiorów MBP ubytkowano 2.603 wol. o wartości 15.055,03 zł, w tym:

- 1.836 wol. wycofano na podstawie selekcji publikacji zniszczonych, nieprzydatnych i zdeaktualizowanych
- 754 wol. skreślono z powodu zagubienia lub niezwrócenia przez czytelników,
- 12 wol. to braki bezwzględne, nieodnalezione po kontroli zbiorów
- 1 wol. został przekazany do innej agendy

Przeprowadzono kontrolę zbiorów w Filii Nr 1 (15-18.05) oraz selekcję uznaniową w Filiach 1 i 4 (15,17, 22.09).

We własnym zakresie dokonano konserwacji i naprawy 375 książek. Obłożono w folię i oznaczono sygnaturą 8.435 wol. z bieżących wpływów. Wymieniono zniszczoną folię na 283 wol.

Do zbiorów specjalnych włączono 711 tytułów na kwotę 10.111,65 zł, w tym:

- nabyte drogą zakupu: 271 tytułów na kwotę 5.721,70 zł
- pochodzące z darów: 432 tytuły na kwotę 4.290 zł
- przekazany przez czytelników jako rekompensata za zagubione audiobooki: 8 tytułów na kwotę 102,95 zł.

Ze zbiorów specjalnych ubyło 29 tytułów o wartości 151,38 zł. Powodem ubytku było zagubienie przez czytelnika oraz zniszczenie.

Ofertę Oddziału Zbiorów Specjalnych w zakresie „książki mówionej” uzupełniały kasety wypożyczone w Dziale Zbiorów dla Niewidomych Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w Warszawie. Dokonano 2 wymian zbiorów w punktach prowadzonych na terenie Łomży i byłego woj. łomżyńskiego przez Oddział Zbiorów Specjalnych.

Do zbioru dokumentów życia społecznego włączono 166 dokumentów.

MBP oferowała czytelnikom 210 czasopism bieżących, w wersji drukowanej 140. Większość z nich pochodziła z prenumeraty (87). MBP oferowała też 70 czasopism elektronicznych, będących elementem składowym komputerowego Systemu Informacji Prawnej „Legalis”.

Uporządkowano, skatalogowano i przekazano do magazynu Czytelni Głównej 103 roczniki czasopism oraz drukowane dodatki do czasopism z 2019 r.

Wśród czasopism bieżących było 19 tytułów regionalnych i lokalnych, 11 – bibliotekarskich, 10 - poświęconych książce i literaturze. Uaktualniono napisy informacyjne na regałach z prasą bieżącą. Wybrane czasopisma (19 wol.) oprawiono trwale, pozostałe czasopisma zabezpieczono okładkami. Z magazynów Czytelni Głównej usunięto 50 roczników czasopism po ustalonym okresie przechowywania, które przeznaczono na makulaturę.

Uaktualniono wykazy czasopism przechowywanych w magazynach Czytelni Głównej, zlokalizowanych w siedzibie MBP i w lokalu Oddziału dla Dzieci.

Przeprowadzono aktualizację komputerowego katalogu czasopism, tj. usunięto wpisy czasopism wycofanych ze zbiorów i dopisano roczniki włączone do zbiorów. W przypadku czasopism przemieszczonych do innego magazynu, zmieniono oznaczenie lokalizacyjne.

Kontynuowano budowę komputerowej bazy MBP, która aktualnie liczy 105.706 rekordów.

W 2020 r. wprowadzono bądź zmodyfikowano 10.166 rekordów.

III. Udostępnianie zbiorów

W placówkach MBP ogólna liczba odwiedzin wyniosła 48.803, w tym:

- w wypożyczalniach 44.166
- w czytelniach 4.637

Ogółem zarejestrowano w placówkach MBP 164.351 wypożyczeń, w tym:

- na zewnątrz 160.312
- na miejscu 4.039

Wśród wszystkich wypożyczeń odnotowano:

- 154.539 wypożyczeń księgozbioru
- 5.268 wypożyczeń zbiorów specjalnych
- 158 wypożyczeń czasopism oprawnych
- 3.372 wypożyczeń czasopism bieżących

Wskaźnik wypożyczeń ogółem: 261,7 wypożyczeń /100 mieszkańców¹

Wskaźnik wypożyczeń księgozbioru: 246,1 wol. / 100 mieszkańców

Na miejscu udostępniono:

- 508 książek
- 1 jednostkę zbiorów specjalnych
- 158 czasopism oprawnych
- 2.690 czasopism bieżących i nieoprawnych

Ogółem w placówkach MBP zarejestrowano 7.294 czytelników, którzy wypożyczyli na zewnątrz:

- 154.539 książek
- 5.267 jednostek zbiorów specjalnych
- 506 czasopism bieżących i nieoprawnych

Wśród czytelników było:

- 311 dzieci do lat 5-ciu
- 1.162 dzieci w wieku 6-12 lat
- 423 dzieci w wieku 13-15 lat
- 436 osób w wieku 16-19 lat
- 465 osób w wieku 20-24 lata
- 1.654 osób w wieku 25-44 lata
- 1.222 osób w wieku 45-60 lat
- 1.221 osoby powyżej 60 roku życia

Czytelnicy wg zajęcia to:

- uczący się - 2.554
- pracujący - 2.213
- pozostali - 2.127

Wskaźnik zasięgu czytelnictwa: 11,6 czytelników / 100 mieszkańców

Wskaźnik aktywności czytelniczej: 22,5 wypożyczenia ogółem / 1 czytelnika

21,2 wypożyczeń księgozbioru / 1 czytelnika

W 2020 roku kontynuowano ewidencję czytelników korzystających ze zbiorów i usług Działu Informacyjno-Bibliograficznego. W ciągu roku z zasobów Działu I-B korzystało 400 osób, wśród których najliczniejszą grupę stanowili uczniowie i studenci (19,5 % użytkowników).

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych, na zapotrzebowanie czytelników, sprowadzono 48 książek i 6 dokumentów wtórnych oraz ze zbiorów własnych do innych bibliotek wysłano 2 dokumenty wtórne (skany, kserokopie).

¹ Liczba ludności m. Łomża 62795 – informacja na stronie internetowej GUS na dzień 30.06.2020 r.

W 2020 r. placówki MBP wydały indywidualne kody zdalnego dostępu do platformy IBUK LIBRA 102 czytelnikom. Korzystanie z platformy przedstawia się następująco: liczba sesji – 830 ; liczba logowań – 278 ; liczba otwarć – 813 ; liczba otwartych stron – 7.239 ; czas czytania – 250:42:11

W 5 punktach bibliotecznych zarejestrowanych było 423 czytelników, którzy dokonali 909 wypożyczeń.

Pracownicy Biblioteki obsługiwali 11 czytelników chorych i niepełnosprawnych, którym po telefonicznych zgłoszeniach dostarczono do domu (41 wyjść i wyjazdów) 301 książek, 19 tytułów (144 kaset) „książki mówionej” i 56 audiobooków.

Oddział Zbiorów Specjalnych udostępniał osobom z wadami wzroku pięć CZYTAKÓW do odtwarzania cyfrowych „książek mówionych”. Z urządzeń skorzystało 7 uprawnionych czytelników, którzy wypożyczyli 753 tytuły nagrane w systemie mp3.

Prowadzono systematyczne działania na rzecz odzyskiwania książek od dłużników. Wysyłano upomnienia (606) i upominano dłużników telefonicznie (281). Odzyskano dzięki temu 1.680 książek, od 550 dłużników. W miesiącach lipcu i sierpniu biblioteka ogłosiła amnestię dla czytelników, którzy zapomnieli lub z różnych życiowych powodów nie mogli oddać wypożyczonych książek. W wyniku tych działań do księgozbioru wróciło 1.408 książek od 451 czytelników. W czasie lockdownu, gdy agendy biblioteki były zamknięte dla użytkowników nie były pobierane żadne opłaty za przetrzymanie książek.

IV. Działalność kulturalno-oświatowa i upowszechnianie czytelnictwa

Spotkania autorskie

Dla czytelników dorosłych zorganizowano 1 spotkanie autorskie z Katarzyną Bondą, dziennikarką i autorką powieści kryminalnych. Spotkanie odbyło się na dziedzińcu biblioteki z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego, uczestniczyło w nim 96 osób. Przebieg wydarzenia został nagrany i opublikowany na kanale YouTube.

Zorganizowano 1 spotkanie autorskie dla najmłodszych czytelników w Oddziale dla Dzieci z Wiolettą Piasecką - autorką książek, scenariuszy teatralnych, wierszy, tekstów piosenek oraz słuchowisk radiowych (39 uczestników).

Konkursy

Ogłoszono 6 konkursów o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym:

- konkurs czytelniczy „Bajkomania” (styczeń)
- konkurs artystyczno-historyczny „Mój Bastion” w ramach realizacji programu „Łomżyński Bastion” (wrzesień – październik)
- konkurs plastyczny pt. „Lubił stać na bramce i jeść kremówki” (październik)
- konkurs recytatorski na interpretację utworów Jana Pawła II pt. „Z wolna słowom odbieram blask” w formule on-line (październik)
- konkurs literacki „List do „przyszłego Ja” zorganizowany z okazji Tygodnia Pisania Listów (październik)
- konkurs plastyczny „Przedszkolaki rysują zwierzaki” (listopad)

Ogółem w konkursach uczestniczyło 268 osób.

Dyskusyjny Klub Książki

Kontynuował działalność Dyskusyjny Klub Książki. W 2020 r. odbyły się 2 spotkania DKK, w których uczestniczyło 11 osób. Spotkania odbywały się:

- 30.01 – Dorota Terakowska: *Tam, gdzie spadają anioły* (5)
- 27.02 – Hans Fallada: *Każdy umiera w samotności* (6)

Wystawy

W siedzibie MBP prezentowano następujące wystawy książek i czasopism:

1. *Protestantyzm na Ziemi Łomżyńskiej. W 180. rocznicę urodzin Kacpra Mikulskiego (1840-1935)*
2. *Fryderyk Chopin (1810-1849) – 210. rocznica urodzin*
3. *Kazimierz Lutosławski (1880-1924) – 140. rocznica urodzin*
4. *Święty Jan Paweł II (1920-2005) – 100. rocznica urodzin i 15. rocznica śmierci oraz 25. rocznica nadania Honorowego Obywatelstwa Miasta Łomży*
5. *Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów – 45. rocznica rozpoczęcia działalności (25.05.1975 r.)*

6. 610. rocznica bitwy pod Grunwaldem (15.07.1410 r.)
7. Łomża i Ziemia Łomżyńska w wojnie polsko-sowieckiej 1920 r.
8. Łomżyńska Solidarność. W 40. rocznicę powstania NSZZ „Solidarność
9. Organizacja Narodów Zjednoczonych – 75. rocznica powstania (24.10.1945 r.)
10. Hanka Bielicka (1915-2006) – 105. rocznica urodzin
11. Powstanie listopadowe – 190. rocznica wybuchu powstania (29.11.1830 r.).

W Sali na Poddaszu prezentowano wystawy *Chłopcy malowani. Poezja i proza Legionów Polskich*. Wystawa oparta jest na tekstach poetyckich stworzonych w okopach przez żołnierzy Legionów Polskich oraz wspomnieniach piłsudczyków. Wystawa prezentuje też fragmenty słowa wstępnego Izy Moszczeńskiej do zbioru „Dla Ciebie, Polsko!” wydanego w 1915 roku oraz zdjęcia z archiwum Biblioteki Narodowej w Warszawie i Narodowego Archiwum Cyfrowego.

Od października w Sali na Poddaszu prezentowano wystawę prac konkursowych w ramach realizacji zadania „Łomżyński Bastion”. Prace stanowią pokłosie konkursu „Mój Bastion” skierowanego do uczestników projektu – uczniów Szkoły Podstawowej Nr 5. Wpłynęło 28 prac, z czego komisja konkursowa wybrała i wyróżniła 6 najciekawszych. Wystawie towarzyszyły również fotografie wielkoformatowe ilustrujące przebieg realizacji zadania „Łomżyński Bastion”.

W małej galerii prezentowano wystawę „Karol Wojtyła. Narodziny” przygotowanej przez Centrum Myśli Jana Pawła II. Celem wystawy jest przypomnienie postaci, która wpłynęła na bieg historii, pokazanie korzeni Jana Pawła II oraz bogactwa jego życia, osobowości i myślenia.

Ferie w Bibliotece (20-31.01.2020)

Dla dzieci spędzających ferie zimowe w mieście, zajęcia przygotowały: Oddział dla Dzieci, Filia Nr 1, Filia Nr 2 i Filia Nr 4. Wszyscy chętni mieli zapewniony bezpłatny udział we wszystkich proponowanych zajęciach. Ogółem w zajęciach uczestniczyło 551 dzieci.

W Oddziale dla Dzieci zajęcia przebiegały ph. *Zimowe zabawy z bibliotecznej szuflady*. Spotkania miały przede wszystkim formę warsztatów i spotkań z gośćmi.

Wyjątkowym gościem w bibliotece była p. Joanna Chłudzińska, kuratorka *Akademii Filmowej* w kinie *Millenium* w Łomży, edukator, programerka *Krakowskiego Festiwalu Filmowego*, która opowiedziała o tworzeniu pierwszych polskich filmów animowanych, a także przybliżyła dzieciom charakter zawodów związanych ze światem filmów, tj. reżyser, choreograf, kostiumolog, dystrybutor, scenograf, producent itp. Dzieci spędziły ten dzień bardzo kreatywnie, bowiem bawiły się w projektantów plakatów promujących wymyśloną bajkę/film. W kinie *Millenium* dzieci obejrzały film pt. *Królowna Śnieżka i fantastyczna siódemka* i zwiedziły projektornię.

W drugim tygodniu ferii dzieci zaangażowane były w tworzenie przedstawienia kukielkowego pt. *Czerwony Kapturek* na podstawie *Bajek samograjek* Jana Brzechwy. Liczne próby oraz wykonanie scenografii i kukielek zaowocowało przedstawieniem, na które zostali zaproszeni rodzice uczestników ferii.

Uczestnicy *Ferii...* spotkali się z gośćmi Adamem Siwkiem, Sławomirem Żelaznym, i Ewą Januń z Łomżyńskiego Klubu Płetwonurków *Podwodny Jeleń* i Akademii Nurkowania *Konik Morski*. Goście prezentowali sprzęt do nurkowania, odbyła się prezentacja nurkowania rekreacyjnego wraz z pokazem zdjęć z wypraw krajowych i zagranicznych.

W **Filii Nr 1** dzieci wzięły udział w głośnym czytaniu, spotkaniach edukacyjnych, zajęciach plastycznych, a także w grach planszowych i stolikowych, zabawach integracyjno-edukacyjnych i ruchowych. Uczestnicy ferii odwiedzili Lecznice Dużych i Małych Zwierząt *Oaza*, gdzie zapoznali się z pracą weterynarza, spotkali się ze strażakami z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Łomży.

W **Filii Nr 2** zajęcia odbywały się pod hasłem *Baśniowe ferie*. Dzieci wzięły udział w głośnym czytaniu, zajęciach plastycznych, literackich, a także w licznych grach i zabawach. Zorganizowano także spotkania edukacyjne z gośćmi: pracownikiem Nadleśnictwa Łomża, dyrektorem Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi,- piłkarzami ŁKS 1926 Łomża, policjantami z KMP w Łomży.

W **Filii Nr 4** zajęcia przebiegały pod hasłem *W czasie zimy w Bibliotece bezpiecznie się bawimy*. Dzieci brały udział w zabawach edukacyjnych, integracyjnych, literackich i ruchowych, grały w gry planszowe i stolikowe, słuchały głośnego czytania fragmentów książek. Najbardziej przez dzieci lubianą formą zajęć są zajęcia manualno-plastyczne m. in. metodą decoupage.

Dni Literatury Dziecięcej (2-30 kwietnia)

Po raz 19. w kwietniu w placówkach Miejskiej Biblioteki Publicznej odbywałyby się imprezy w ramach Dni Literatury Dziecięcej. Tegoroczne spotkania, z powodu pandemii, realizowane były w przestrzeni wirtualnej: na stronie internetowej MBP www.mbp-lomza.pl, www.bibliotekadladzieci.pl, na Facebooku Oddziału dla Dzieci, na kanale MBP YouTube.

W **Oddziale dla Dzieci** pod hasłem *Co czytali, gdy byli mali?* przedstawiciele różnych zawodów popularyzowali literaturę dziecięcą. W spotkaniach wzięli udział czytelnicy i pracownicy biblioteki, którzy czytali fragmenty ulubionych książek z dzieciństwa. Nagrywali i przesyłali krótkie filmiki, które były systematycznie zamieszczane na stronach internetowych biblioteki.

Ponadto biblioteka realizowała on-line niektóre ze stałych form promocji czytelnictwa: *Czytanie na śniadanie* i *Coś z niczego* (zajęcia plastyczne).

W głośnym czytaniu on-line bibliotekarzy i czytelników z cyklu *Co czytali, gdy byli mali?* powstało **16** filmików/**1125** użytkowników Facebooka.

W **Filii Nr 6** zaplanowane spotkania ph. *Jeśli masz ochotę, czytaj razem z nami* odbywały się on-line. Zaproszone osoby czytały w domowym zaciszu, ale przed kamerkami czy telefonami. Nagrania te zamieszczane były regularnie na blogu filii oraz kanale YouTube, a niektóre z nich zostały opublikowane również na stronie głównej MBP. Wśród osób czytających znaleźli się znani aktorzy – Justyna Sieńczyło i Artur Barciś.

Łącznie: **37** nagrań opublikowano na kanale YouTube i blogu filii.

17. Ogólnopolski Tydzień Bibliotek (8-15.05)

17. edycja Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek przebiegała pod hasłem *Zasmakuj w bibliotece*. Jego głównym celem było podkreślenie roli bibliotek i czytania w poprawie jakości życia, edukacji, zainteresowanie książką dzieci, młodzież i dorosłych. Zmieniające się funkcje bibliotek i otaczająca rzeczywistość pozwalają na zwiększenie zakresu jej działań: można w niej nie tylko czytać i obcować z książką, spotykać ciekawych ludzi, ale też poznawać nowoczesne technologie. Z uwagi na pandemię koronawirusa i w tym przypadku działania biblioteki zostały przeniesione do internetu.

W **Oddziale dla Dzieci** na portalu społecznościowym Facebook dla wszystkich chętnych zorganizowano *Zabawy literackie on-line i Quizy wiedzy on-line*. Ponadto w ramach zajęć dla najmłodszych czytelników ph. *Czytanie na śniadanie* w każdy czwartek o godz. 10.00 na stronie internetowej biblioteki polecane były publikacje dla dzieci i czytane fragmenty książek. W każdy piątek realizowane były zajęcia plastyczne on-line ph. *Coś z niczego*. Na stronie internetowej Oddziału dla Dzieci www.bibliotekadladzieci.pl i portalu Facebook systematycznie zamieszczane były ciekawostki czytelnicze i promocje wybranych tytułów książek. **Ogółem** przygotowano **14** zagadek literackich - **3400** użytkowników Facebooka, *Literacka szarada*: **7** zagadek literackich i **1460** odbiorców, **Quizy wiedzy**: **329** odbiorców.

W **Filii Nr 2** z cyklu *Czytanie on-line* odbyło się 6 spotkań z książką, w głośnym czytaniu brali udział bibliotekarze, czytelnicy, farmaceutka, nauczyciele ze SP nr 5.

W **Tygodniu Bibliotek** bibliotekarze wspólnie przeczytali wiersz Jana Brzechwy „Opowiedział dzieciom sowie”, który został zarejestrowany i umieszczony na kanale YouTube.

19. Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom (30.05 - 07.06)

Oddział dla Dzieci zaprosił czytelników i użytkowników portali społecznościowych do uczestnictwa w *Głośnym czytaniu on-line, Zabawach literackich i Quizach wiedzy*. Celem działań było promowanie literatury dziecięcej i młodzieżowej, biblioteki jako instytucji kultury otwartej na nowe wyzwania i dostępnej dla każdego użytkownika. Na stronie internetowej Oddziału www.bibliotekadladzieci.pl i portalu społecznościowym Facebook systematycznie zamieszczane były nagrane filmiki z fragmentami czytanych tekstów literackich, zagadki literackie, ciekawostki czytelnicze w postaci quizów oraz promocje wybranych tytułów książek. Efekty działań to: **11** filmików, **4726** użytkowników Facebooka (**26** osób czytających), *Literacka szarada* (zagadki, rebusy, logogryfy z tytułami tekstów literackich o zwierzętach): **7** zagadek, **1734** użytkowników Facebooka, **Quiz wiedzy - Co wiecie o zwierzętach – niezwykłych?** - **205** odbiorców.

W **Filii 2** odbyło się 6 spotkań z książką z cyklu *Czytanie on-line*. Wśród osób czytających byli - leśnik, strażak, studentka, bibliotekarka i uczennica SP nr 9.

W **Filii Nr 6** z cyklu *Czytanie on-line* odbyło się 8 spotkań z książką na kanale YouTube oraz blogu filii. Każdego dnia na blogu pojawiały się propozycje dla czytelników: zabawy i zagadki literackie, konkursy z nagrodami, a także zakładki do książek, które czytelnicy mogli pobrać i wydrukować.

Narodowe Czytanie 2020 (5.09)

W tym roku po raz dziewiąty Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży włączyła się w akcję pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Organizatorzy łomżyńskiej odsłony Narodowego Czytania zaprosili wszystkich mieszkańców do wzięcia udziału w święcie polskiej literatury. Osoby, które przyniosły własny egzemplarz dramatu Juliusza Słowackiego mogły oznaczyć go pamiątkową pieczęcią Narodowego Czytania. Wybrane fragmenty „Balladyny” usłyszeliśmy w interpretacji aktorów Teatru Lalki i Aktora, parlamentarzystów, władz Łomży, samorządowców, osób znanych, mieszkańców naszego miasta, uczniów I Liceum Ogólnokształcącego, Szkoły Podstawowej Nr 1 oraz Zespołu Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7. Bibliotekarze łomżyńskiej ksiąznicy przygotowali filmowe nagranie własnej adaptacji „Balladyny”, które na kanale YouTube ma ponad 1200 wyświetleń.

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania (29.09)

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania ma już 20. tradycję, został ogłoszony w 2001 roku z inicjatywy Polskiej Izby Książki. W tym dniu w wielu miejscach i w wielu bibliotekach organizowane jest wspólne, głośne czytanie. W ramach Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania Filia Nr 6 zorganizowano maraton czytania z Zespołem Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących nr 5 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Ogółem w głośnym czytaniu online uczestniczyło 11 osób – 195 odsłon.

Wieloletnią tradycją stało się głośne czytanie w autobusie MPK. W 2020 roku w związku z panującą sytuacją epidemiologiczną, bibliotekarze osobiście nie czytali autobusie. Tego dnia pasażerowie łomżyńskiej komunikacji miejskiej podróżujący autobusem linii nr 10 o numerze bocznym 198 wysłuchali fragmentów „Balladyny” Juliusza Słowackiego w interpretacji bibliotekarzy. Nagranie uzupełniały zdjęcia z tegorocznej edycji Narodowego Czytania, które odbyło się 5 września 2020 r. przed budynkiem Biblioteki. Tegoroczna formuła spotkała się z pozytywnym odbiorem mieszkańców miasta.

Noc Bibliotek (10.10)

Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży dołączyła do ogólnopolskiej 6. edycji akcji, która w tym roku przebiega pod hasłem „Klimat na czytanie”. Edukacja klimatyczna to temat istotny zarówno na poziomie nauki w szkole, jak i z punktu widzenia mieszkańców osiedla, miejscowości, miasta. Miejschem, gdzie te dwie społeczności – szkolna i lokalna – spotykają się, jest biblioteka. Zmiana klimatu dzieje się tu i teraz. Jesteśmy częścią świata opartego na współzależnościach, dlatego nie chcemy biernie czekać i zaczynamy działać razem. W trakcie tegorocznej Nocy Bibliotek wszystkie placówki (oprócz Filii Nr 1) były czynne w godz. 16.00-22.00. Czytelnicy mieli okazję poznać bibliotekę z innej, mało znanej strony, wziąć udział w konkursach, spotkaniach oraz obejrzeć film „Jakub, Mimmi i gadające psy” 2019 – koprodukcję łotewsko-polską w reżyserii Edmunda Jansonsa.

Ogólnopolska Kampania *Mała książka – Wielki Człowiek*

Biblioteka przystąpiła do III edycji projektu realizowanego przez Instytut Książki w ramach ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnictwo *Mała książka–wielki człowiek*. Projekt skierowany był do rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym, a jego celem była popularyzacja czytelnictwa i wyrabianie w dzieciach nawyku czytania od najmłodszych lat oraz ukazania, że wizyta w bibliotece może być interesującą alternatywą dla telewizji i komputera.

Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które zapisało się lub było już czytelnikiem biblioteki, otrzymało w prezencie wzorem poprzednich edycji *Wyprawkę Czytelniczą*, składającą się z: książki *Pierwsze czytanki dla...* dostosowaną pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka i Karty Małego Czytelnika do zbierania naklejek za wypożyczone książki. Podczas kolejnych wizyt w bibliotece zakończonych wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzymał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu mógł zostać uhonorowany imiennym dyplomem. W wyprawce znalazła się również broszura *Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka* będąca praktycznym poradnikiem dla rodziców o korzyściach wpływających z codziennego czytania dziecku i odwiedzania z nim biblioteki, a także dlaczego literatura pełni tak ważną rolę w zrównoważonym rozwoju dziecka skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Uczestnikom wręczono 101 wyprawek i 67 dyplomów.

Praca na rzecz niepełnosprawnych i seniorów

Miejska Biblioteka Publiczna w Łomży od wielu lat działa wielopłaszczyznowo na rzecz osób zaliczanych do specjalnych grup czytelników czyli m. in.: niepełnosprawnych i seniorów. Działem, w którym w sposób szczególny osoby te objęte są naszym działaniem jest Oddział Zbiorów

Specjalnych. W 2020 roku agenda ta zorganizowała:

- spotkanie czytelników niewidomych i niedowidzących, członków Polskiego Związku Niewidomych z pracownikami Urzędu Skarbowego w Łomży oraz promocję OZS (4 marca, 40 uczestników)
- 14 *Weekendowych spotkań z audiobookiem* dla osób niewidomych, podczas których słuchano nagrania wybranej książki, a następnie odbywała się rozmowa na jej temat (86 uczestników)
- 15 spotkań biblioterapeutycznych dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Łomży, podczas których odtwarzano i omawiano wybrane audiobooki (208 uczestników)
- 1 spotkanie biblioterapeutyczne dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Marianowie, podczas którego odtwarzano wybraną lekturę „*Ssaki lasów i łąk*”, następnie wysłuchano odgłosów poszczególnych ptaków (20 uczestników)
- 9 spotkań ph. *Literackie Czwartki* z podopiecznymi Domu Pobytu Dziennego „*Senior Wigor*” w Łomży, wysłuchano wybranych lektur i prowadzono dyskusję na tematy literackie (139 uczestników)
- 13 spotkań ph. *Pogodne popołudnia* w domu osób starszych lub niepełnosprawnych, podczas których czytano odwiedzającym osobom fragmenty książek i rozmawiano na temat lektur (26 uczestników)
- osoby z Centrum Integracji Społecznej z Łomży uczestniczyły w zajęciach „*Trening Umysłu*”, których celem było poprawienie sprawności umysłowej i trening myślenia (25 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym).
- odbyła się pogadanka wprowadzająca w działalność OZS dla grupy seniorów z Uniwersytetu Złotego Wieku. Bibliotekarka zaprezentowała gromadzone zbiory oraz zapoznała uczestników spotkania ze specyfiką zbiorów, zasadami korzystania z księgozbioru oraz funkcjonowaniem biblioteki (30 osób).

Pracownicy Biblioteki obsługiwali 11 czytelników chorych i niepełnosprawnych, którym po telefonicznych zgłoszeniach dostarczone do domu (41 wyjść i wyjazdów) 301 książek, 19 tytułów (144 kaset) „książki mówionej” i 56 audiobooków.

Oddział Zbiorów Specjalnych udostępniał osobom z wadami wzroku pięć CZYTAKÓW do odtwarzania cyfrowych „książek mówionych”. Z urządzeń skorzystało 7 uprawnionych czytelników, którzy wypożyczyli 753 tytuły nagrane w systemie mp3.

Biblioteka zawarła kolejną umowę na organizację praktyk wspomagających z Zespołem Szkół Specjalnych w Łomży na czas określony od 3 września 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. W ramach Umowy młodzież z niepełnosprawnością intelektualną wykonuje prace polegające na przygotowaniu książek wycofanych ze zbiorów MBP do przekazania na makulaturę. W 2020 r. odbyły się 3 spotkania, w których uczestniczyło 10 osób.

Stale formy promocji czytelnictwa i zajęć edukacyjnych Oddział dla Dzieci

Oddział dla Dzieci zlokalizowany jest przy ulicy 3 Maja 6A, od wielu lat prowadzi działania z zakresu promocji oraz edukacji czytelniczej. W roku 2020 kontynuował następujące formy zajęć:

- głośne czytanie, w tym m.in. zajęcia *Czytanie na śniadanie* dla dzieci nie uczęszczających do przedszkola, impreza *Wędrująca książeczka* dla małych pacjentów szpitala w Łomży oraz *Godziny opowieści* w przedszkolach (69 spotkań – 4.397 uczestników)
- gry i zabawy edukacyjne, ruchowe i in. (61 – 195 uczestników)
- zajęcia manualno-plastyczne (4 spotkania – 62 uczestników)
- warsztaty teatralne (4 – 68 uczestników)
- zajęcia *Coś z niczego*, w tym on-line (39 zajęć – 6.729 uczestników)
- spotkania edukacyjne z zaproszonymi gośćmi (4 spotkania – 120 uczestników)
- przedstawienia teatralne (1 – 20 uczestników)
- lekcje biblioteczne (25 – 636 uczestników)
- wycieczki poza Bibliotekę (1 – 23 uczestników)
- *Planszogracje* spotkania miłośników gier planszowych (67 – 179 uczestników)
- gra *Piłkarzyki* (35 – 58 uczestników)

Nową formą zajęć edukacyjnych są spotkania z cyklu *English Time* – bezpłatne zajęcia z języka angielskiego dla uczniów klas 1-3 w ramach, których udzielana jest pomoc w odrabianiu lekcji, prowadzone są gry i zabawy w języku angielskim. W 28 spotkaniach, w tym 24 on-line wzięło udział

5.242 uczestników.

Filie

Filie biblioteczne Nr 1, Nr 2, Nr 4 i Nr 6 również organizują różnego typu zajęcia, skierowane głównie dla najmłodszych czytelników:

- głośne czytanie, m.in. w bibliotece, przedszkolach (44 spotkania ; 708 uczestników)
- konkursy: czytelniczy (3 – 236 uczestników)
- gry i zabawy edukacyjne (80 – 559 uczestników)
- pogadanki (5 – 39 uczestników)
- gry planszowe (22 – 44 uczestników)
- spotkania edukacyjne z zaproszonymi gośćmi (6 spotkań – 115 uczestników)
- zajęcia manualno-plastyczne (22 zajęć – 173 uczestników)
- spotkania z cyklu *Pogaduchy w Bibliotece* (3 spotkania – 28 uczestników)
- spotkania z cyklu *Lubimy poniedziałki* (2 spotkania – 56 uczestników)
- imprezy biblioteczne (5 imprez – 140 uczestników)
- lekcje biblioteczne dla uczniów i przedszkolaków (4 lekcje – 61 uczestników)
- wycieczki przedszkolaków (5 wycieczek – 74 uczestników).

W Filii Nr 1 zorganizowano 3 spotkania tematyczne z cyklu *Pogaduchy w Bibliotece*, w których udział wzięło 28 uczestników. Tematyka:

- *Z kurzem krwi bratniej – Łomża i region w powstaniu styczniowym* – spotkanie z historykiem Adamem Sokołowskim z Muzeum Północno-Mazowieckiego
- *Szanuj żywność i środowisko naturalne* – spotkanie z technologiem – Ewelina Karpińską z Zespołu Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących nr 7 – 9 uczestników (27.02)
- *Łomża 1920 – obrona, okupacja, wyzwolenie* – spotkanie z historykiem Adamem Sokołowskim z Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży – 6 uczestników (24.09).

W Filii Nr 2 organizowano zajęcia dla różnych grup czytelników:

- *Czytelnicza gratka dla małolatka* – zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym (3 spotkania – 30 uczestników)

Czytanie na śniadanie – w założeniu zajęcia przeznaczone są dla dzieci nie uczęszczających do przedszkoli. Dzieci uczestniczą w nich wraz z mamami, babciami, opiekunkami. Działania mają na celu oswojenie dzieci z grupą rówieśniczą, z nowymi osobami, miejscami oraz sytuacjami. Zapoznają się z literaturą dziecięcą, uczą wspólnej zabawy, potrzeby dzielenia się i współpracy. Odbyło się 1 spotkanie, w którym udział wzięło 12 osób oraz 33 spotkania on-line na blogu (1921 wyświetleń).

- *Lubimy poniedziałki – spotkania dla ludzi z pasją*, w których uczestniczą osoby dorosłe, głównie seniorzy (2 spotkania – 56 uczestników)
- *Głośne czytanie* w Przedszkolu Niepublicznym *Nutka* zajmującym się, m.in. edukacją dzieci z autyzmem oraz niepełnosprawnością intelektualną i ruchową oraz w Przedszkolu Niepublicznym *Klubik Malucha* (1 spotkanie – 24 dzieci),
- *Bajkoteka małego człowieka* – zajęcia odbywające się dwa razy w miesiącu skierowane są dla dzieci najmłodszych nie uczęszczających do przedszkola (6 spotkań – 52 osoby).

Filia Nr 4 organizowała spotkania Koła Miłośników Książek, podczas których dzieci brały udział w różnych formach promujących czytelnictwo: konkursach, quizach, grach oraz zabawach edukacyjnych i literackich, a także w zajęciach manualno-plastycznych. W 2020 r. odbyło się 5 spotkań, w których udział wzięło 18 osób.

W Filii Nr 6 organizowane były cykliczne spotkania w ramach „Czytania na śniadanie – zajęcia dla dzieci nie uczęszczających do przedszkoli oraz „Inspirujące Wtorki” - skierowane głównie do seniorów, którzy chcą dzielić się swoimi pasjami (2 spotkania ; 28 osób).

Kierownik Oddziału dla Dzieci Pani Renata Igielska brała udział w pracach Komisji I Rodzinnego Konkursu Literackiego „Zabawny wiersz o...”, którego organizatorem był Gminny Ośrodek Kultury w Piątnicy.

Biblioteka ufundowała nagrodę pieniężną w 18. Konkursie Poetyckim im. Jana Kulki organizowanym przez Miejski Dom Kultury – Dom Środowisk Twórczych w Łomży.

Działania on-line

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju Biblioteka przeorganizowała swoją działalność, przenosząc część swojej działalności w strefę Internetu. W ciągu roku 2020 zaproponowało czytelnikom szereg aktywności on-line m. in.:

- akcje promujące głośne czytanie – Czytanie na śniadanie; Czytelnicza gratka dla maolatka (361 – 20.003 wyświetleń)
- filmy zamieszczane na kanale YouTube promujące Dni Literatury Dziecięcej i Ogólnopolski Tydzień Głośnego Czytania (69 ; 3.601 wyświetleń)
- konkurs „Łomżyńska zagadka fotograficzna” (Filia Nr 6) – 46 zagadek opublikowanych na bibliologu – 1.400 wejść
- zajęcia kreatywne „Coś z niczego” (Oddział dla Dzieci) – 39 wpisów na Facebooku – 6.729 wejść
- zajęcia edukacyjne z języka angielskiego dla najmłodszych *English Time* (Oddział dla Dzieci) – 28 filmów na kanale YouTube – 5.242 wyświetleń

Projekty

Histogramie

Projekt współfinansowany przez Podlaski Instytut Kultury, skierowany był do młodzieży w wieku 13-16 lat i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie. Partnerami Miejskiej Biblioteki Publicznej w jego realizacji był Zespół Szkół Specjalnych nr 8 w Łomży oraz Warsztat Terapii Zajęciowej, działający przy Zakładach Spożywczych „Bona” w Łomży. Najważniejsze punkty projektu to dwa spotkania edukacyjne w formie wycieczek pod kierunkiem przewodnika-historyka oraz gra terenowa „Łomżyńskie wędrówki”. W projekcie wzięło udział 27 osób (w tym 4 opiekunów) Wszystkie przygotowane działania edukacyjne projektu „HistoGranie” były merytorycznie dostosowane do potrzeb intelektualnych i fizycznych możliwości grupy docelowej.

Łomżyński Bastion 1920

Projekt edukacyjny dofinansowany z Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA w ramach Programu Dotacyjnego „Koalicje dla Niepodległej”. W projekcie uczestniczyło 50 uczniów klas 5 Szkoły Podstawowej nr 5 im. Stanisława Staszica w Łomży.

Nadrzędnym założeniem projektu było upowszechnienie wiedzy o wydarzeniach 1920 r. na terenie Ziemi Łomżyńskiej dotyczących bohaterskiej obrony Łomży przed przelomową Bitwą Warszawską. Miejska Biblioteka Publiczna zaprosiła do współpracy: Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży, Archiwum Państwowe w Białymstoku Oddział w Łomży, Stowarzyszenie „Klub Fort” w Piątnicy oraz Łomżyńskie Towarzystwo im. Wągów w Łomży. Cykl spotkań edukacyjnych obejmował: zwiedzanie Fortów I i III oraz Muzeum Fortecznego, zwiedzanie Domku Pastora, w którym 1920 r. nocował Piłsudski, zapoznanie się z wystawą Łomża 1920, przygotowanej z okazji 100. rocznicy obrony Łomży i Bitwy Warszawskiej, spacer po Cmentarzu Komunalnym w Łomży, na którym znajdują się nagrobki uczestników wydarzeń 20 roku. Zwieńczeniem projektu był konkurs-historyczno-plastyczny „Mój Bastion”, w którym wzięli udział uczestnicy projektu. Prace konkursowe prace można zobaczyć w Sali na Poddaszu w siedzibie MBP. Film ilustrujący projekt wraz z fotorelacją obrazującą jego poszczególne etapy zostały udostępnione w sieci oraz rozesłane do mediów o zasięgu lokalnym i regionalnym.

V. Działalność informacyjna

Nowe rekordy bibliograficzne, które w ciągu 2020 r. kwartałów trafiły do bazy *Bibliografii Łomżyńskiej*, to 3.513 opisów. Do bazy bibliograficznej włączone zostały opisy publikacji regionalnych nabytych przez Bibliotekę w 2020 r. (książki i czasopisma oraz ich zawartość), opisy artykułów z czasopism regionalnych oraz opisy retrospektywne. Ostatecznie na koniec grudnia bibliografia regionalna zawierała łącznie 24.333 rekordy opisów bibliograficznych.

Do 21 bibliotek gminnych (łącznie z filiami), zlokalizowanych na terenie powiatu łomżyńskiego oraz do Działu Gromadzenia Zbiorów i Działu Informacyjno-Bibliograficznego Książnicy Podlaskiej w Białymstoku, wysłano wykazy zawierające publikacje regionalne, które trafiły do zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży w 2019 r. W zamian z bibliotek tych otrzymano informacje na temat nabytków dotyczących regionu, które znalazły się w ich księgozbiorach w analogicznym okresie.

Prowadzono na bieżąco kartotekę tekstową archiwizującą kserokopie artykułów, dotyczących regionu, drukowanych w czasopismach, które nie są na stałe przechowywane w MBP, kartotekę

tekstową artykułów prasowych oraz z zasobów internetowych o Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Kontynuowano prenumeratę komputerowego Systemu Informacji Prawnej „Legalis”. Z bazy systemu, dostępnej on-line, mogą nieodpłatnie korzystać wszyscy czytelnicy.

W Czytelni Głównej uruchomiono stanowisko do nieodpłatnego korzystania z Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA prowadzonej przez Bibliotekę Narodową.

Pozyskano nieodpłatny dostęp do internetowej bazy serwisu ekonomiczno-prawnego *Gofin*, *Poradnika Instytucji Kultury* oraz *Gazety Wyborczej*.

Utworzono nową stronę internetową biblioteki o zmienionym layoutcie, dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych, niedowidzących. Uruchomiono kanał na YouTube, na którym zamieszczane są relacje filmowe z wydarzeń organizowanych przez bibliotekę.

Prowadzono aktualizację i pozycjonowanie bibliotecznych stron internetowych (MBP i Oddziału dla Dzieci). Dokonano optymalizacji oraz zmniejszenia bazy danych dla strony <http://mbp-lomza.pl>.

Na stronie internetowej publikowano informacje o zakupionych nowościach wydawniczych, uaktualniono informacje o czasopismach bieżących, prenumerowanych przez poszczególne agendy MBP.

Aktualizowano profil MBP na stronie internetowej Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz profil MBP i Oddziału dla Dzieci na Facebooku. Filie Nr 2 i 6 prowadziły internetowe biblioblogi.

W czytelnich MBP zarejestrowano 3.472 odwiedzin.

Udzielono czytelnikom 3.597 informacji bibliograficznych, bibliotecznych i rzeczowych na miejscu i drogą elektroniczną.

Do bibliotek powiatu łomżyńskiego i Książnicy Podlaskiej w Białymstoku przekazano *Informator o nowościach regionalnych w zbiorach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży w 2019 r.* Przekazane materiały zostaną wykorzystane w przygotowywanej przez Książnicę, drukowanej wersji bibliografii regionalnej województwa podlaskiego.

Z dostępnych w Bibliotece komputerowych baz danych skorzystało 16 osób, z Internetu – 2.186 osób.

W Oddziale Zbiorów Specjalnych, przy korzystaniu z Internetu, 14 osób posłużyło się programem powiększająco-głośnomówiącym ZOOMEXT.10.1. Powiększalnik tekstu drukowanego czytnik PRISMA AF wykorzystywało 3 użytkowników.

Wykonano 3.778 odbitek kserograficznych i 484 wydruków komputerowych.

W ramach przysposobienia bibliotecznego dzieci i młodzieży, przeprowadzono 35 lekcji bibliotecznych dla 777 użytkowników, w tym 1 lekcję wprowadzającą (10 uczestników), 28 lekcji tematycznych (687 uczestników), 1 lekcję z elementami biblioterapii (6 uczestników), 5 wycieczek przedszkolaków (74 uczestników).

Prowadzono kronikę MBP i kronikę powiatu łomżyńskiego.

Opracowywano materiały na temat działalności Biblioteki na stronę internetową MBP oraz materiały informacyjne, związane z imprezami organizowanymi przez MBP (zaproszenia, plakaty, itp.). Opracowano materiały promocyjne: rollup, 4 rodzaje zakładki, które dystrybuowane są wśród czytelników oraz teczkę z grafikami Łomży autorstwa Grzegorza Gwizdona. Powstało graficzne logo biblioteki, które służy do oznaczenia materiałów firmowych i informacyjnych.

MBP wzięła udział w ankiecie Książnicy Podlaskiej w Białymstoku *Najmłodszy użytkownicy bibliotek publicznych woj. podlaskiego* dotyczącej najmłodszych (do lat 6) użytkowników biblioteki.

Pracownicy MBP wzięli udział w badaniu ankietowym na potrzeby *Diagnozy stanu kultury w województwie podlaskim* opracowywanej na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego oraz w ankiecie dotyczącej potrzeb i kierunków rozwoju lokalnego Łomży ogłoszonej zarządzeniem Prezydenta Miasta.

Opracowano: *Informator o nowościach regionalnych w zbiorach Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży w 2019 r.*, *Wykaz prasy bieżącej dostępnej w MBP w 2020 roku*.

VI. Działalność instrukcyjna i doskonalenie zawodowe

Sporządzono analizę opisową i tabele statystyczne z działalności bibliotek w powiecie łomżyńskim w 2019 roku.

MBP wzięła udział w badaniach wskaźników działalności za 2019 r. prowadzonych przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w ramach projektu *Analiza Funkcjonowania Bibliotek Publicznych*.

MBP przeprowadziła badania satysfakcji odbiorców usług bibliotecznych, które prowadzone są przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich w ramach projektu *Analiza Funkcjonowania Bibliotek*

Publicznych. Powstały raport został poddany analizie.

Bibliotekom z powiatu łomżyńskiego udzielono pomocy, m.in. w:

- sporządzaniu sprawozdawczości bibliotecznej (Nowogród)
- porządkowaniu dokumentacji bibliotecznej (Miastkowo)
- organizacji kontroli księgozbioru (Jedwabne, Biblioteka Gminy Łomża, Zbójna)
- konfiguracji modułu Wypożyczalnia w programie MAK+ (Jedwabne)
- konfiguracji programu MAK+ (Wizna)
- pomoc techniczna w podłączeniu sprzętu komputerowego (Wizna)
- podłączenie serwera do pracy w sieci lokalnej (Wizna)
- w sprawach organizacyjno-prawnych (Zbójna, Jedwabne, Nowogród, Miastkowo, Piątnica, Przytuły, Śniadowo, Wizna, Biblioteka Gminy Łomża)

Bibliotekom w powiecie przekazano różnorodne materiały, m.in.:

- informacje dotyczące dotacji na zakup nowości wydawniczych w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 – *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych*, regulaminy konkursów,
- przepisy prawne, materiały metodyczne,
- założenia programowe SBP w sprawie Tygodnia Bibliotek 2020,
- informacje na temat różnych form doskonalenia zawodowego organizowanych dla bibliotekarzy (w tym webinarium),
- materiały informacyjne na temat Dyskusyjnych Klubów Książki,
- informacje o możliwościach pozyskania dodatkowych funduszy na działalność,
- materiały nt. ciekawych projektów skierowanych do bibliotek,
- informacje nt 6. Nocy Bibliotek ph. Klimat na czytanie.

W 2020 r. niezwykle ważne dla bibliotek powiatu były konsultacje dotyczące obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią wirusa COVID 19, zasad funkcjonowania bibliotek w czasie lockdownu, wytycznych Biblioteki Narodowej w tym zakresie oraz procedur uruchomienia na nowo działalności instytucji w maju br.

Pracownicy MBP zrealizowali 29 odwiedzin w bibliotekach powiatu łomżyńskiego, w tym instruktor - 29 wizyty, informatyk – 13, inni pracownicy – 2. Liczba odwiedzin w placówkach danej gminy przedstawia się następująco: Jedwabne (1), Nowogród (3), Gmina Łomża (3), Miastkowo (2), Piątnica (5), Przytuły (1), Śniadowo (4), Wizna (4), Zbójna (6). Wizyty dotyczyły, m.in. programu bibliotecznego MAK+, spraw organizacyjnych i lokalowych, udziału w imprezie bibliotecznej, pomocy w zakresie komputeryzacji, selekcji i kontroli księgozbioru, itp.

We wrześniu w Bibliotece Publicznej Gminy Piątnica zorganizowano szkolenie z zakresu obsługi programu MAK Plus dla nowozatrudnionych pracowników. Szkolenie odbyło się w trybie stacjonarnych z zachowaniem reżimu sanitarnego

Udział w kursach i szkoleniach:

- Otwarte zasoby edukacyjne w bibliotece - kurs e-learningowy (27.01) – 2 osoby
- Budowanie relacji w zespole oraz pozytywna komunikacja z użytkownikiem bibliotecznym - szkolenie (Białystok, 11.03) – 4 osoby (w tym 2 z bibliotek powiatu),

Ponadto dyrektor Biblioteki i instruktor do spraw metodyki bibliotecznej wzięły udział w:

- spotkaniu z Dyrektorem Książnicy Podlaskiej w Białymstoku (22.02)
- posiedzeniu Komisji Kultury Rady Powiatu Łomżyńskiego, na której przedstawiono sprawozdanie z realizacji zadań w odniesieniu do pełnienia funkcji biblioteki powiatowej (11.05)

Zgłoszono kandydaturę Katarzyny Konopki, pracownika Działu Udostępniania Zbiorów MBP w Łomży do Dyplomu Srebrnej Róż, który przyznawany jest przez Kapitułę powołaną przez dyrektora Książnicy Podlaskiej w Białymstoku.

Okres zamknięcia bibliotek dla użytkowników bibliotekarze wykorzystali m. in. na podnoszenie własnych kompetencji i poszerzanie wiedzy zawodowej poprzez uczestniczenie w różnego typu webinarium on-line. W 83 szkoleniach (797 godzin) brali udział pracownicy biblioteki głównej oraz filii bibliotecznych. Webinarium prowadzone były przez: Podlaski Instytut Kultury w Białymstoku, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Narodowe Centrum Kultury, Biblioteczne Centrum Zdalnej Edukacji, Fundację Batorego, Fundację Kultury bez Barier, Książnicę Podlaską, Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i wiele innych instytucji.

VII. Sprawy gospodarcze

W roku 2020 przeprowadzono:

- przegląd warunków pracy w placówkach MBP pod kątem bhp, zabezpieczenia przeciwpożarowego i estetyki lokali
- konserwację kserokopiarek
- pięcioletni przegląd budowlany budynku MBP
- atestację podręcznego sprzętu gaśniczego
- szkolenia BHP dla pracowników biblioteki
- pięcioletni przegląd instalacji elektrycznych w budynku MBP
- roczną kontrolę przewodów wentylacyjnych w budynku MBP

Prace remontowe i modernizacyjne wykonane we własnym zakresie w 2020 r.:

- w budynku MBP przy ul. Długiej 13:
 - pomalowano Czytelnię Główną, gabinet dyrektora i sekretariat
 - zmodernizowano łazienkę
 - wymieniono baterie w czujkach dymowych w budynku MBP
 - zamontowano kamery w wypożyczalni
- w lokalu Filii Nr 1 przy ul. Polnej:
 - pomalowano wiatrołap
 - zdemontowano nieużywane umywalki i prysznice
 - wymieniono umywalki i sedesy
- w lokalu Filii Nr 2 przy ul. Księżnej Anny 2 pomalowano salę i wiatrołap
- w lokalu Oddziału dla Dzieci przy ul. 3 Maja:
 - pomalowano wiatrołap
 - zamontowano kamerę podłączoną do miejskiego monitoringu
- w lokalu Filii Nr 6 przy ul. Małachowskiego 1 wykonano:
 - malowanie wszystkich pomieszczeń
 - ułożenie terakoty
 - montaż zakupionych mebli

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii zaopatrzone wszystkie placówki w atestowane płyny dezynfekcyjne oraz dla pracowników zakupiono rękawice jednorazowe, przyłbice i maseczki ochronne. Wszystkie agendy biblioteki wyposażono w przesłony wykonane z plexi.

Przeprowadzono konserwację i kontrolę kompletności sprzętu komputerowego w bibliotece głównej i filiach.

Kontrola zgodności konfiguracji komputerów z Regulaminem Ochrony Danych Osobowych – okresowa zmiana haseł, wygaszanie ekranów, ustawienie monitorów, automatyczne wylogowanie, sprawdzenie aktualności ochrony antywirusowej i systemu, sprawdzenie automatycznych kopii zapasowych w Dziale Księgowości oraz kopii programu MAK na serwerze.

Dokonano aktualizacji i archiwizacji baz programów firmy PROGMAN – moduły: Kadry, Płace, Finanse, Zlecone, Przelewy oraz programu Płatnik. Na stronie internetowej biblioteki zainstalowano i skonfigurowano moduły umożliwiające dostęp dla osób niedowidzących.

Zakupiono 10 komputerów All in One z projektu „Kraszewski dla bibliotek 2020”. W grudniu zakupiono zintegrowany system biblioteczny SowaSQL Premium Firmy Sokrates, wdrożenie programu nastąpi w lutym 2021 r.

VIII. Inna działalność

Oddział dla Dzieci i Filia Nr 4 kontynuują akcję *Odkręcajmy dla Hospicjum!*, podczas której zbierane są nakrętki od butelek dla Hospicjum p.w. Ducha Świętego w Łomży. W 2020 r. zebrano ok. 30 kg nakrętek. Oddział dla Dzieci wspierał również akcję „Zbieramy nakręczone dla Juleczki”, zebrano 100 kg nakrętek.

Do kolejnych wydań biuletynu informacyjnego „My z Łomży” napisano 6 artykułów opisujących historię i działalność agend biblioteki.

Wykonano graficzne logo MBP, które zamieszczane jest na materiałach informacyjnych i promocyjnych biblioteki.

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Łomży

Teresa Fromełc-Pawelczyk

Przygotowano na podstawie sprawozdań działów MBP za 2020 r.